

ما يتعلّق بالخمس:

خمس

س ٥٠ هل الخمس حلال للشيعة في زمان الغيبة الكبرى؟
پرسش ٥٠:

آیا در زمان غیبت کبری، خمس برای شیعیان حلال است؟

ج/ لا يحق لأحد أن يقبض الخمس الذي يخص الإمام (عليه السلام) إلا الإمام (عليه السلام) أو من أذن له الإمام (عليه السلام)، وهو (عليه السلام) لم يأذن لأحد أن يقبض الخمس نيابة عنه، فلا يحق لمن يدعون الفقه أن يقبحوا مالاً خاصاً بالإمام ومن ثم يتصرفون به بعد ذلك بما يدعون أنه يرضيه، وما أدراهم هم بما فيه رضاه (عليه السلام)؟!

پاسخ:

هیچکس حق ندارد خمس را که مخصوص امام (عليه السلام) است بگیرد، مگر امام (عليه السلام) یا کسی که امام (عليه السلام) به او اجازه داده باشد؛ و امام (عليه السلام) به احده اجازه نداده است که به نیابت از او خمس بگیرد؛ بنابراین کسانی که ادعای فقه می‌کنند، حق ندارند مال مخصوص امام (عليه السلام) را تصاحب کنند و در آن آنگونه که ادعا می‌کنند مورد رضایت او است. دخل و تصرف نمایند در حالی که آن‌ها نمی‌دانند رضایت امام (عليه السلام) در چیست!

س ٥١ أود أن أستفسر عن الخمس، لدى بعض المال قمت بادخاره، فبعض منه هدية وبعض منه من مهرى والبعض منه من معاشى، وبعضه قد مرّ عليه الحال والبعض لم يمر عليه، فهل يجب تخميشه؟ وهل يجب اخراج الخمس من معاشى الشهري؟

پرسش ٥١:

مایلمن درباره خمس بپرسم. مقداری پول دارم که آن را پس انداز نموده‌ام. برخی از این پول هدیه، بخشی از آن مهریه و قسمتی از آن هم از معاش (درآمد) تأمین شده است. بر قسمتی از آن یک سال گذشته و بر بخشی دیگر از آن یک سال نگذشته است. آیا واجب است خمس آن را خارج کنم؟ و آیا باید از معاش (درآمد) ماهانه ام خمس بدhem؟

ج/ المال الفائض عن مؤنة السنة فيه الخمس، فيخرج خمسه مرة واحدة ولا يتكرر إخراج الخمس منه لو بقي لأعوام بعد إخراج خمسه. أما ما تكسبينه كل شهر فلا يجب إخراج خمسه في كل شهر، بل يُخرج خمس الفائض في نهاية العام، أي حدي لك يوماً في العام، وفي هذا اليوم من كل عام قومي بإخراج خمس المال الفائض من مكب العام، وفقكم الله لكل خير وثبتكم على الحق وجعلكم ممن ينتصر بهم لدينهم.

پاسخ:

مال اضافه بر هزینه سالانه خمس دارد و خمس آنیک بار خارج می شود و تکرار نمی گردد، حتی اگر چندین سال پس از خارج نمودن خمس، آن مال باقی بماند.

خارج کردن خمس آنچه شما در هر ماه کسب می کنی، در هر ماه واجب نیست بلکه خمس بر مال اضافی در پایان سال محاسبه می شود؛ یعنی شما یک روز را در سال تعیین نما و در این روز از هر سال، خمس مال اضافی از درآمد سال را محاسبه و خارج کن. خداوند شمارا بر هر خیری موفق بدارد و بر حق ثابت قدم گرداند و شمارا در زمرة کسانی که با آنها دینش را یاری می رساند قرار دهد.

س٥٢/ شخص وجب عليه الخمس فخمس، لكن لا يستطيع دفع مبلغ الخمس مرة واحدة؛ لضعف حالته المادية، فهل يحق له أن يدفع كل شهر قسماً منه إلى أن يتم تسديد كل مبلغ الخمس قبل حلول السنة الخمسية الجديدة؟

پرسش ٥٢:

شخصی خمس بر او واجب شده و آن را حساب کرده است؛ اما به خاطر وضعیت مادی ضعیف‌ش نمی‌تواند مبلغ خمس را به یکباره بپردازد. آیا می‌تواند هر ماه قسمتی از آن را بپردازد تا اینکه کل مبلغ خمس قبل از سر رسید سال خمسی جدید تسويه شود؟

ج/ يدفع ما يمكنه دفعه وبالصورة التي تمكنه، فلا يكلف الله نفساً إلا وسعها.

پاسخ:

مقداری که توانایی پرداختنش را دارد و به هر صورتی می‌تواند، بپردازد؛ و خداوند هیچ‌کس را تکلیف نمی‌کند مگر بهقدر توانایی‌اش.

س٥٣/ امرأة لم يسبق لها أن خمست من قبل، وهي تريد أن تخمس هذه السنة، ولكن السؤال: كيف يمكن أن تبرئ ذمتها عن السنوات الماضية وتحلل عمّا تعلقت وانشغلت به ذمتها؟

پرسش ٥٣:

زنی قبلًا خمس نمی‌داده است و می‌خواهد امسال خمس بدهد؛ ولی سؤال این است که: چگونه می‌تواند ذمه‌اش را سال‌های قبل بری کند و آنچه مشغول‌الذمه‌اش شده است را بری و حلال نماید؟

ج/ ليس عليها شيء مما مضى، فطالما بدأت بمحاسبة نفسها فذمتها بريئة عمما مضى.

پاسخ:

چیزی از گذشته بر عهده او نیست؛ از آنجاکه شروع به محاسبه خودش کرده پس ذمه‌اش از گذشته بری است.

س٥٤/ هل يمكنني تخميس الشيء الذي أشتريه وأحتمل أنه يمر عليه الحول دون أن أستخدمه، أو كإجراء احترازي من نسيان تخميسيه؟

پرسش ٥٤:

آیا می‌توانم خمس جنسی را که خریده‌ام و احتمال می‌دهم تا یک سال از آن استفاده نمی‌کنم بپردازم؟ یا برای دوری از فراموش کردن خمس آن، چنین کنم؟

ج/ يجوز.

پاسخ:

جائز است.

س٥٥/ امرأة تعيش في الخارج اشتترت قطعة أرض في العراق بنت فيها بيتاً، وكانت تخمس أموالها كل رأس سنة، ولكنها غير متأكدة هل كانت الأموال التي اشتترت بها قطعة الأرض والتي بنت بها البيت مخمسة أم لا. والسؤال: ما هو تكليفها الشرعي بالنسبة لتخميس الأرض والبيت، وإذا وجب الخمس فهل يجب بمبلغ الأرض الحالي أم بمبلغ الأرض حين الشراء؟

پرسش ٥٥:

زنی که در خارج زندگی می‌کند قطعه زمینی در عراق خریده و خانه‌ای در آن ساخته و هر سال خمس مالش را می‌پرداخته است، ولی مطمئن نیست خمس مالی را که با آن زمین خریده و خانه ساخته، پرداخته بوده است یا نه.

سؤال: تکلیف شرعی او نسبت به خمس این زمین و خانه چیست؟ و اگر خمس آن واجب است، بر اساس مقدار مبلغی که زمین را خریده خمسش را بدهد یا طبق مبلغ فعلی آن؟

ج/ إذا كان هذا البيت هو بيتها الوحيد الذي تملكه فليس عليه خمس، أما إذا كانت تملك بيتاً آخر غيره فلها أن تختار أحدهما كبيت سكن مغفي من الخمس ثم تخمس البيت الآخر، أما ما يتعلق به الخمس فهو القيمة التقريرية للبيت عند دفع الخمس.

پاسخ:

اگر این خانه تنها خانه‌ای است که مالک آن است، خمس ندارد؛ و اگر خانه دیگری دارد می‌تواند یکی را به عنوان محل سکونت در نظر بگیرد که خمس ندارد و خمس خانه دیگر را بپردازد؛ اما آنچه خمس به آن تعلق می‌گیرد، قیمت تقریبی خانه هنگام پرداخت خمس است.